

H. Młynkowi

v 104
EK

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej

ul. Słowackiego 13, Toruń

87-100 Toruń, ul. Podmurza 23, tel. 056 22 165

e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

NIP 956 16 25 127; REGON 870502736

KRS 00000 41692

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5000 024*

Sipno

POŻ. znak
"AK"

**Augustowski Adam
ps. "Zięba"

M: 99/7083om

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Augustowski Adam.....

J. M- 99/4083om.....

Lipno 90% - AR.....

I./1. Relacja k. 6 s. 1-8

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 1 s. 1

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 3 s. 1-3

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

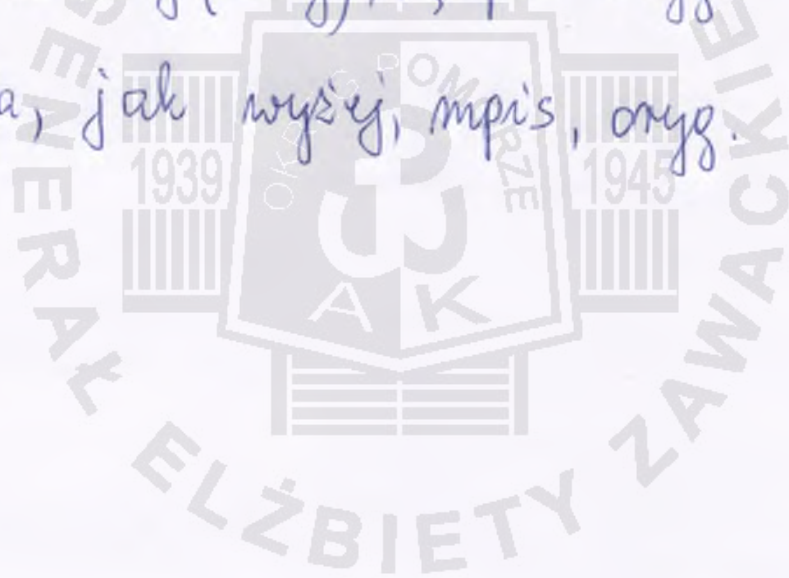
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 3

VI. Fotografie obz. i ihomografis

I/1. Relacja Adama Augustowskiego

1. Relacja własna Adama Augustowskiego o działalności konspiracyjnej z 29.05.1984, ręk. oryg. z Arch. E. Zawackiej k. 1 s. 1-2
2. Relacja, jak wyżej, ręk. oryg. + kopia k. 2 s. 3-4
3. Relacja o działalności konspiracyjnej z 9.12.1991 autorstwa Heleny Augustowskiej (żony), ręk. oryg. k. 1 s. 5-6
4. Relacja, jak wyżej, ręk. oryg. k. 2 s. 7-8

poz M-9 7-1984
data wpływu

Elżbiety Zawackiej

Augustowski Adam, syn Jana i Józefy, urodzony 30. I 1909 r. w Głowczynie pow. lipno. Wykształcenie średnie. W okresie od 1. IV 1929 r. do 6. IX 1939 r. pracował jako w-ca sekretarza Urzędu Gminnego w Chalinie, pow. lipno. (w przerwie na obowiązkową służbę wojskową od 3. IV 1933 r. do 20. IX 1934 r.). Pracował również w spółdzielni, jako nadzorca Ochotniczej Straży Pożarnej w Chalinie, oraz sekretarzem gminnego Koła Związku Młodzieży Wzajemnej.

W czasie okupacji - do 30. 8. 1942 r. nie pracował, ukrywał się w różnych miejscowościach. Od 1. IX 1942 r. do 16. I 1945 r. pracował w Urzędzie Gminy Tuchawo pow. lipno, przy wydawaniu kart żywnościowych.

W roku 1940, będąc w kreskach we wsi Głowczyna pow. lipno, przyjechał do niego na nową mieszkalnię w którym zaprowadził się. Następnie jego nie pamiętam. Mieszkał on w Kiskole, a pracował sezonowo w sąsiedniej wsi Hylartowo. Odebrał odemnie przyrzeczenie jako członek Polskiej Organizacji Wojskowej "Zwak". Następnie od roku 1941 był członkiem Armii Krajowej, jako kapral, dowódca drużyny, następnie awansowany na plutonowego. Pruszenie miał "Zwak". Był to Okręg Pomorski "Kiebur" obwód lipno, placówka Dobryni "Witka", batalion ligowo. Chalin. Dowódcą Obwodu był Lewandowski Adam, ob. ca placówki Skonypiniski Stanisław, oraz ob. ca plutony Skonypiniski Stanisław, zamieszkał w Dobryniu "Witka". Bezpośredni kontakt miałem w Skonypiniskim Stanisławem. Otrzymywałem i kielportowaniem przez pośrednika z lipno i z Włocławka.

W czasie mojej pracy w Tuchawie dostarczałem kartki żywnościowe, przepustki oraz druki meldunkowe przeważnie członka AK w Skrzepcu, ukrywającym się na terenie pow. płockiego. Robiliśmy to wspólnie z kolegą

Lucjanem Kiedzińskim, pracującym również w Urzędzie Gminy
 Tuchawa. Przygotowany przez Kiedzińskiego i prowadzenie
 materialu o charakterze parokrotnie w umieszczenie między
 w oznaczonym dniu i godzinie post wiatrak Jednostki
 lub na stodołę Oberynskiego w Tuchowie, gdzie czekał oddział
 z pow. płockiego. Kiedziński w roku 1944 został aresztowany
 i osadzony w obozie w Stutthowie na wydziale odcinki
 kart miedzynych jednej parii w Kłodzku.

Po wojnie - 30 stycznia 1945 r. został powołany
 przez ówczesnego wójta Stankowskiego (P.P.R.) i przewodniczącego
 Gminnej Rady Narodowej Cholewińskiego (Z.L.P.) na
 sekretarza Urzędu Gminy w Chwałowie, pow. lipno, gdzie
 pracował do 31. III 1946 r.

Na uchwałę w A.K. w maju 1945 r. został
 aresztowany i przewieziony do lipna, lecz dzięki
 opinii ^{nie transport} został transportowany dalej tj. do Rydzanowa.
 Osadzony w więzieniu w Rydzanowie, a w drugim dniu na
 interwencji wójta Stankowskiego i miejscowej Huby został
 zwolniony i powołany do pracy w Chwałowie. Uprzedkone
 mnie jednaki (również przez sekretarza pow. Rady Narodowej
 w lipnie - Dmochowskiego), że na tym terenie nie przewidziano
 pracować, wobec czego w dniu 1. IV 1946 r. przeniósł się
 na stanowisko sekretarza Urzędu Gminy Kulkowa, pow.
 Toruń, gdzie pracował do chwili przejścia na emeryturę,
 tj. 31. XII 1972 r.

Olecinie zamieszkuje w Toruniu przy ul. Zjednoczenia 102.

Toruń, 22/IV 1984 r.

Antygustowski

P.S. Za ofiarne prace w Polsce ludowej został odznaczony:
 Brązowym Krzyżem Zasługi, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem
 Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem 10-lecia Freza
 Polski Ludowej, Odznaką Tytułu „Pracownik Odbudowy
 Warszawy”, odznaką honorową „Zasłużony Pracownik Rady
 Narodowej” -

Antygustowski

Augustowski Adam, syn Jana i Józefy z urodzony 30.I.1909r. w Główczyźnie pow. Lipno. Wykształcenie średnie. W okresie od 1.IV.1929r. do 6.IX.1939 r. pracowałem jako z-ca sekretarza Urzędu Gminnego w Chalinie, pow. Lipno /z przerwą na obowiązkową służbę wojskową od 3.IV.33r. do 20.IX.1934 r./ . Pracowałem również społecznie jako naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Chalinie oraz sekretarz Gminnego koła Związku Młodzieży Wiejskiej.

W czasie okupacji - do 30.VIII.1942 r. niepracowałem, ukrywałem się w różnych miejscowościach. Od 1.IX.1942 r. do 16.I.1945 r. pracowałem w Urzędzie Gminy Tłuchowo, pow. Lipno, przy wydawaniu kart żywnościowych

W roku 1940, będąc u krewnych we wsi Główczyzn pow. Lipno, przyjechał do mnie na rowerze mężczyzna, z którym zapoznałem się. Nazwiska jego nie pamiętam. Mieszkał on w Kikole, a pracował sezonowo w sąsiedniej wsi Wyłazłowo. Odebrał ode mnie przysięgę jako członka Polskiej Organizacji Zbrojnej "Znak". Następnie od roku 1941 byłem członkiem Armii Krajowej, jako kapral - d-ca drużyny, następnie awansowany na plutonowego. Pseudonim mój "Zięba". Był to Okręg Pomorze "Wicher", obwód Lipno, placówka Dobrzyń n/Wisłą, batalion Ligowo - Chalin. D-cą Obwodu był Lewandowski Adam, d-cą placówki Skrzypiński Władysław oraz d-cą plutonu Skrzypiński Stanisław, zamieszkali w Dobrzyniu n/Wisłą. Bezpośredni kontakt miałem ze Skrzypińskim Stanisławem. Otrzymywałem i kolportowałem prasę podziemną z Lipna i z Włocławka.

W czasie mej pracy w Tłuchowie ~~XXXXXX~~ dostarczałem kartki żywnościowe, przepustki oraz druki meldunkowe przeważnie członka A.K. ze Skępego, ukrywającego się na terenie pow. plockiego. Robiliśmy to wspólnie z kolegą Lucjanem Kędzierskim, pracującym również w Urzędzie Gminy Tłuchowo. Przygotowany przez Kędzierskiego i przeze mnie materiał dostarczałem parokrotnie w umówione miejsce, w oznaczonym dniu i godzinie pod wiatrak Jędrzejewskiego, lub za stodołę Obczyńskiego w Tłuchowie, gdzie czekał odbiorca z pow. plockiego.

Kędzierski w roku 1944 został aresztowany i osadzony w obozie w Stutthofie za wydane odcinki kart mięsnych jednej pani z Włocławka.

Po wojnie - 30 stycznia 1945 r. zostałem powołany przez ówczesnego wójta Błażejewskiego /PPR/ i przewodniczącego Gminnej Rady Narodowej - Cholewińskiego /ZSL/ na sekretarza Urzędu Gminnego w Chalinie, pow. Lipno, gdzie pracowałem do 31.III.1946 r.

Za udział w A.K. w m-cu maju 1945 r. zostałem aresztowany i przetransportowany do Lipna, lecz dzięki opóźnieniu się transportu nie zostałem transportowany dalej tj. do Bydgoszczy. Osadzono mnie w miejscowym areszcie, a w drugim dniu, na interwencję wójta Błażejewskiego i mej żony Heleny zostałem zwolniony i powróciłem do pracy w Chalinie. Uprzedzono mnie jednakże /również, przez sekretarza Pow. Rady Narodowej w Lipnie - Drzewieckiego/, że na tym terenie nie powinienem pracować, wobec czego w dniu 1.IV.1946 r. przenieśliem się na stanowisko sekretarza Urzędu Gminy Lulkowo, pow. Toruń, gdzie pracowałem do chwili przejścia na emeryturę, tj. 31.XII.1972 r.

Obecnie zamieszkuję w Toruniu przy ul. Zjednoczenia 102.

P.S. Za ofiarną pracę w Polsce Ludowej zostałem odznaczony: Brązowym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orsderu Odrodzenia Polski, Medalem 10-cio Lecia Polski Ludowej, Odznaką Tyśiąclecia, Brązową Odznaką "Odbudowy Warszawy, odznaką honorową "Zasłużony Pracownik Rady Narodowej".

A. Augustowski.

4
Augustowski Adam, syn Jana i Józefy z urodzony 30.I.1909mr.
w Główczyńskie pow. Lipno. Wykształcenie średnie. W okresie od 1.IV.1929r.
do 6.IX.1939 r. pracowałem jako z-ca sekretarza Urzędu Gminnego w Cha-
linie, pow. Lipno /z przerwą na obowiązkową służbę wojskową od 3.IV.33r.
do 20.IX.1934 r./ . Pracowałem również społecznie jako naczelnik Ochotnic-
zej Straży Pożarnej w Chalinie oraz sekretarz Gminnego koła Związku
Młodzieży Wiejskiej.

W czasie okupacji - do 30.VIII.1942 r. niepracowałem, ukrywałem się
w różnych miejscowościach. Od 1.IX.1942 r. do 16.I.1945 r. pracowałem
w Urzędzie Gminy Tłuchowo, pow. Lipno, przy wydawaniu kart żywnościowych

W roku 1940, będąc u krewnych we wsi Główczyń pow. Lipno, przyjechał
do mnie na rowerze mężczyzna, z którym zapoznałem się. Nazwiska jego nie
pamiętam. Mieszkał on w Kikole, a pracował sezonowo w sąsiedniej wsi Wy-
lazłowo. Odebrał ode mnie przysięgę jako członka Polskiej Organizacji
Zbrojnej "Znak". Następnie od roku 1941 byłem członkiem Armii Krajowej,
jako kapral - d-ca drużyny, następnie awansowany na plutonowego. Pseu-
donim mój "Zięba". Był to Okręg Pomorze "Wicher", obwód Lipno, placówka
Dobrzyń n/Wisłą, batalion Ligowo - Chalin. D-ca Obwodu był Lewandowski Ad
Adam, d-ca placówki Skrzypiński Władysław oraz d-ca plutonu Skrzypiński
Stanisław, zamieszkali w Dobrzyńcu n/Wisłą. Bezpośredni kontakt miałem
ze Skrzypińskim Stanisławem. Otrzymywałem i kolportowałem prasę podziem-
ną z Lipna i z Włocławka.

W czasie mej pracy w Tłuchowie ~~nieprzerwanie~~ dostarczałem kartki ży-
wnościowe, przepustki oraz druki meldunkowe przeważnie członka A.K. we
Skępego, ukrywającego się na terenie pow. płockiego. Robiliśmy to wspólnie
nie z kolegą Lucjanem Kędzierskim, pracującym również w Urzędzie Gminy
Tłuchowo. Przygotowany przez Kędzierskiego i przeze mnie materiał dos-
tarczałem parokrotnie w umówione miejsce, w oznaczonym dniu i godzinie
pod wiatrak Jędrzejewskiego, lub za stodołę Obczyńskiego w Tłuchowie,
gdzie czekał odbiorca z pow. płockiego.

Kędzierski w roku 1944 został aresztowany i osadzony w obozie w Stutthofie
za wydane odcinki kart mięsnych jednej pani z Włocławka.

Po wojnie - 30 stycznia 1945 r. zostałem powołany przez ówczesnego
wójta Błażejewskiego /PPR/ i przewodniczącego Gminnej Rady Narodowej -
Cholewińskiego /ZSL/ na sekretarza Urzędu Gminnego w Chalinie, pow.
Lipno, gdzie pracowałem do 31.III.1946 r.

Za udział w A.K. w n-cu maju 1945 r. zostałem aresztowany i prze-
transportowany do Lipna, lecz dzięki opóźnieniu się transportu nie zo-
stałem transportowany dalej tj. do Bydgoszczy. Osadzono mnie w miejscowym
areszcie, a w drugim dniu, na interwencję wójta Błażejewskiego i
mej żony Heleny zostałem zwolniony i powróciłem do pracy w Chalinie.
Uprzedzono mnie jednakże /również, przez sekretarza Pow. Rady Narodowej
w Lipnie - Drzewieckiego/, że na tym terenie nie powinienem pracować,
wobec czego w dniu 1.IV.1946 r. przenieśliem się na stanowisko sekreta-
rza Urzędu Gminy Lulkowo, pow. Toruń, gdzie pracowałem do chwili przej-
ścia na emeryturę, tj. 31.III.1972 r.

Obecnie zamieszkuje w Toruniu przy ul. Zjednoczenia 102.

P.S. Za ofiarną pracę w Polsce Ludowej zostałem odznaczony:
Brazowym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Od-
rodzenia Polski, Medalem 10-cio Lcia Polski Ludowej, Odznaką Ty-
siąclecia, Brazową Odznaką "Odbudowy Warszawy, odznaką honorową
"Zasłużony Pracownik Rady Narodowej".

A. Augustowski.

Augustowski Antoni urod. 30. I. 1909 - zmort 6. 10. 1991 r. 5.

W 1940 r. naprowadzono w Polonii organizujacyi Obrony (Poz), zaskⁿⁱ jako dowodca druzyuy, placowke Sobryni n/w, batalion Chraliu-
Lipowo w powiecie lipnowskim. Zajmowal sie kolportazem prasy
podziemnej z Lipsa i Wloctawka.

W 1941 r. jako członek AK ps. "Zigba" awansowany do stopnia
plutonowego, pełni funkcje łącznika. Od 1942 r. pracuje w Urzędzie
Gminy Tuchowo pow. Lipsko, gdzie wspólnie z kolegą Kędzierzkiem
organizuje żywność, przepustki, drukuje meldunkowe, rzyje odzieżowe
i żywnościowe. Uzyskuje materiały dostarcza na chwałowe
miejscu i gooling (pod niatraką Goldmajera w Tuchowie),
skąd zabiera łącznik z Płockiego. Do sprawy zabrania
miejscu to jest pod obserwacją Augustowskiego. Ukrywający się
na terenie pow. Płockiego ^{byli} to w większej części członkowie AK
ze Skrzypca i okolic. We wrześniu 1944 ^{zorganizowali kapłan wypracował to} zostal aresztowany i osadzony w Stutthofie ^{Włodzimer}

Po wojnie 30 stycznia 1945 r. ^{Augustowski A.} powołany na sekretarza
gminy Chraliu pow. Lipsko. W maju 1945 aresztowany.

Wojnowany przez Milicjanta z Chralina do Lipsa na jedynym
środku lokomocji jakim był wówczas rower, spóźnił się na transport
osobny w kierunku Lipsa. Ponieważ w Stutthofie w Lipsie
na czołowych stanowiskach byli zamożni członkowie AK ze Skrzypca
Michałki i Drewniceli, udało się uzyskać zwolnienie uzgⁿⁱ
z więzienia. Jednakże nie mógł być bezpieczny na terenie
działalności okupacyjnej. Ostreżony przez inspektora powiatu
Drewnicelino, uzgⁿⁱ muszow był przenieść się na teren powiatu
Toruń ^{gm. Lulkowo - Łąsomice pow. Toruń} gdzie pracował jako redaktor Blak Rutowi i jego żona Ludwika
rezydując w czasie okupacji w Chralinie i Łomiu dzielnicy u AK.

Przezki wymienionej w załączniku z tym tereny i uzyskaliśmy dalszą pracę w gminie Lulkowo.
Po pewnym czasie i lutej rozległe co pewien czas wzywany
do UB, aresztowany w różny sposib.

Przezki dobrej opinii władz administracyjnych, uważaj, czy
uzgⁿⁱ za jedynego fachowca w dziedzinie administracji
samorządowej, przewozi do końca na stanowisku sekretarza
gmi. Lulkowo później Łąsomice, która dzięki usilnej
i rzetelnej pracy, uzyskane miało gminę Wrocłowej.
Woluntariatem, był redaktorem fachowych artykułów
o dwutygodnika "Kada Narodowa", za co otrzymał lutek nagrod
jak ilustrowanego "Pana Tadeusza" w kolorach, "Lichy Don"
i inn.

Po przejściu na emeryturę w końcu 1972. pracował
jeszcze przez okres 10-ku lat w Urzędzie Wojewódzkim
w Toruniu na pół etatu.

Stężył również pomocą w pracach archiwalnych,
A.N. prof. Elżbiety Zawackiej z którą odbył współpracę
od 1976r. - do chwili obecnej.

Halena Augustowska

Toruń, 3. X - 1991r.

O wyróżnieniu:

Brazowy Książ Zasługi

Srebrny Książ Zasługi

Książ Kawalerski Orderu Gołębki. Polak

Medal 10- lecia Polski Ludowej

Medal Tysiąclecia

Brazowa Godziszka Głębudowy Warszawy

Godziszka honorowa z Zasług Pracownic Rady Narodowej

Rekreacyj

Do Biuletynu 1/13/92

9

Augustowski Adam urodz.30.I.1909 - zmarł 6.10.1991 r.

W 1940 r. zaprzysiężony w Polskiej Organizacji Zbrojnej /POZ/ "Znak" jako dowódca drużyny, placówka Dobrzyń n/W, batalion Chalin-Ligowo w powiecie lipnowskim. Zajmował się kolportażem prasy podziemnej z Lipna i Włocławka.

W 1941 r. jako żołnierz AK ps."Zięba" awansowany do stopnia plutonowego, pełnił funkcję łącznika. Od 1942 r. pracuje w Urzędzie Gminy Tłuchowo pow. Lipno, gdzie wspólnie z kolegą Kędzierskim organizuje żywność, przepustki, druki meldunkowe, racje odzieżowe i żywnościowe. Uzyskane materiały dostarcza na określone miejsce i godzinę /pod wiatrak Jędrzejewskiego w Tłuchowie/, skąd zabiera łącznik z Płockiego. Do chwili zabrania miejsce to jest pod obserwacją Augustowskiego. Ukrywający się na terenie pow.Płockiego byli to w większej części członkowie AK ze Skępego i okolic. We wrześniu 1944 r. wioząca kartki żywnościowe do Włocławka osoba została aresztowana. Kol. Kędzierski został aresztowany i osadzony w Stutthofie.

Po wojnie 30 stycznia 1945 r. Augustowski A. powołany na sekretarza gminy Chalin pow. Lipno. W maju 1945 r. aresztowany.

Konwojowany przez milicjanta z Chalina do Lipna na jedynym środku lokomocji jaki był wówczas rower, spótnił się na transport. Osadzony w więzieniu w Lipnie. Ponieważ w Starostwie w Lipnie na czołowych stanowiskach byli znajomi członkowie AK ze Skępego Michalski i Drzewiecki, udało się uzyskać zwolnienie męża z więzienia. Jednakże nie mógł być bezpieczny na terenie działalności okupacyjnej. Ostrożony przez inspektora powiatu Drzewieckiego, mąż ~~musi~~ zmuszony był przenieść się na teren powiatu Toruń, gm.Lulkowo-Eysomice pod Toruniem, gdzie pracował jako nauczyciel Olak Antoni i jego żona Ludwika, zamieszkali w czasie okupacji w Chalinie i tamże działa/li w AK. Dzięki wymienionym znaleźliśmy się na tym terenie i uzyskaliśmy dalszą pracę w gminie Lulkowo.

Po pewnym czasie i tutaj zostaje co pewien czas wzywany do UB, maltretowany w różny sposób.

Dzięki dobrej opinii władz administracyjnych, uznających męża za jedynego fachowca w dziedzinie administracji samorządowej, przetrwał do końca na stanowisku sekretarza gm.Lulkowo później Eysomice, które dzięki uczciwej i rzetelnej pracy, uzyskała mianowanie gminy wzorcowej.

Nadmieniam, że był redaktorem fachowych artykułów do dwutygodnika "Rada Narodowa", za co otrzymał kilka nagród jak ilustrowanego "Pana Tadeusza" w kolorach, "Cichy Don" i inne.

Po przejściu na emeryturę w końcu 1972 r. przepracował jeszcze przez okres 10-ciu lat w Urzędzie Wojewódzkim w Toruniu na pół etatu.

Służył również pomocą w pracach archiwalnych AK prof. Elżbiety Zawackiej z którą osobiście współpracuję od 1976 r. - do chwili obecnej.

/Hełena Augustowska/

Toruń, 3.XII.1991 r.

Odznaczenia:

- Brązowy Krzyż Zasługi
- Złoty Krzyż Zasługi
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski
- Medal 10-lecia Polski Ludowej
- Brązowa Odznaka Odbudowy Warszawy
- Odznaka Honorowa "Zasłużony Pracownik Rady Narodowej"

1/2. Dokumenty dotyczące melotora: Augustowski
Adam.

1. Oświadczenie świadka Adama Augustowskiego z 28.11.1989 o działalności konspiracyjnej Roberta Pożyski, kserokop.

k. 1 s. 1

Augustowski Adam "Zięba" Toruń, dnia 28 listop. 1949 r.
(miejsowość)
Toruń ul. Łyskowskiego 13-8-179
(Nazwisko, imię, pseudonim i adres
wydającego oświadczenie)
jest w aktach
Polskiego

Oświadczenie świadka

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): *d-ca drużyny "AK" od 1941-1945 r. Okręg Pomorski, "Kieker" obwód lipno, placówka Dobryń "Witka" w obozie Lidowo - Chałm*
świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów

o ś w i a d c z a m,

że Ob. *Rożyńska Robert* syn (córka)
urodz. dnia *14 września 1907* 19 roku w *Frydrychowie*
jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): *współpracowaliśmy w "AK" Okręg Pomorski, "Kieker" obwód lipno, placówka Dobryń "Witka" w obozie Lidowo - Chałm w okresie powojennym 1942 r. - styczniu 1945 r.*

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim *"Fryderyk"* i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalności w czasie walki z okupantem hitlerowskim, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): *wzrostem 1939 r. zmobilizowany do 22 pp. - Siedlce, walczył w potyczkach z Niemcami pod Łukowem i innych. W Armii Krajowej był jako szeregowiec pod dowództwem Klubińskiego. do wyjazdnych rozkazów członka AK. Rożyński Roberta ukierunkowane na dostarczenie żywności. ponownie był inspektorem w majątku Turbowo pow. lipno.*

Jeśli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej wydanej przez Zarząd Okręgu w

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

Augustowski Adam
plutonowy porucznik
Nazwisko, imię, stopień wojskowy,
funkcja, stanowisko

(pieczęć i podpis odpowiednich władz
lub Zarządu ZBoWiD)

II. Materiały uzupełniające relacje:
Augustowski Adam

1. Nota biograficzna „Adam Augustowski”, autorstwa Heleny Augustowskiej (?)
mpis, kopia k. 1 s. 1
2. Helena Augustowska, biogram
Adama Augustowskiego, [w:] Stow.
biograficzny konspiracji pomorskiej
1939-1945, Wyd. GADPAK, t. X, Toruń
1996, s. 27-28, cz. 2, kserokop. k. 2 s. 2-3

Adam Augustowski ps: "Zięba". Urodzony 30.1.1909. Przed wojną urzędnik gminy Chalin, pow. Lipno. W 1940 r. zaprzysiężony w Polskiej Organizacji Zbrojnej "Znak" jako dowódca drużyny w placówce Dobrzyń nad Wisłą (należącej do batalionu Chalin-Ligowo w powiecie lipnowskim). Zajmował się kolportażem prasy podziemnej. W 1941 r. awansowany do stopnia plutonowego pełnił funkcje łącznika. Od 1.10.1942 do 15.1.1945 pracował w kancelarii urzędu gminnego w Tłuchowie, gdzie organizował druki meldunkowe, przepustki, kartki żywnościowe i odzieżowe dla konspiracji AK, dostarczając je na określone miejsca i godziny /pod wiatrak Jędrzejewskiego w Tłuchowie, skąd zabierał je łącznik z Płocka/. Po wyzwoleniu zostaje aresztowany w maju 1945 i osadzony w więzieniu w Lipnie. Zwolniony, dzięki opinii dobrego fachowca w dziedzinie administracji samorządowej, stale jednak inwigilowany przez UB przeniósł się 1.4.1946 na teren powiatu toruńskiego. Zmarł 6.10.1991 r. H.A.

*Ław. Ulw. prokuracji. Wspieranie
sponsoringu marek i p. Organizm
CCO Bulekym. Mre vs jmyde ku Ław.*

(Helene Augustowska) left

Augustowski Adam ps. „Zięba” (1909–1991),
żołnierz POZ i ZWZ–AK Obw. Lipno.

Urodzony 30 I 1909 r. w Główczyńcu, pow. Lipno; syn Jana, rolnika i Józefy z d. Mossakowskiej. Pracował jako zca sekretarza Urzędu Gminy Chalin pow. Lipno i jednocześnie uczył się w gimnazjum, uzyskując w 1939 r. tzw. małą maturę. Nie brał udziału w kampanii wrześniowej. Do końca 1939 r. ukrywał się przed wywiezieniem na roboty przymusowe do Niemiec. W 1940 r. został zaprzysiężony do Polskiej Organizacji Zbrojnej „Znak” przez Stanisława Skrzypińskiego, dcę batalionu Chalin–Ligowo w pow. lipnowskim. Pełnił funkcję dcy drużyny Placówki Dobrzyń n/Wisłą. Zajmował się kolportażem prasy podziemnej z Lipna i Włocławka.

W 1941 r. został awansowany do st. plutonowego (stopień organizacyjny). Już jako żołnierz ZWZ pod ps. „Zięba” pełnił funkcję łącznika pomiędzy Stanisławem Skrzypińskim a Zygmuntem Grefkowiczem ps. „Lis”, kmdtem Obw. Lipno. W 1942 r., dzięki pomocy Heleny Ostrowickiej i Lucjana Kędzierskiego, pracowników Urzędu Gminnego w Tuchowie pow. Lipno, znalazł zatrudnienie w tymże urzędzie. Odtąd wspólnie z nimi zdobywał nielegalnie kartki żywnościowe, odzieżowe, druki meldunkowe i przepustki dla ukrywających się Polaków. Blankiety te dostarczał w określonym czasie w umówione miejsce pod wiatrakiem w Tuchowie, skąd odbierał je łącznik z pow. płockiego (w tym powiecie była znaczna ilość ukrywających się Polaków, przeważnie akowców, z terenów włączonych w 1939 r. przez Niemców do Rzeszy). We wrześniu 1944 r. po „wpadce” nieostrożnej łączniczki przewożącej kartki żywnościowe do Włocławka i aresztowaniu L. Kędzierskiego (które nastąpiło w wyniku tej „wpadki”), Augustowski był również zagrożony aresztowaniem. Kontynuował jednak, zachowując większą ostrożność i rozwagę, dostawę kartek i racji żywnościowych do końca okupacji. Bezpośrednio po zakończeniu wojny rozpoczął pracę jako sekretarz gm. Chalin. Już w maju 1945 r. został aresztowany przez NKWD, z przeznaczeniem do wywozu do ZSRR. Dzięki opóźnieniu konwoju i pomocy udzielonej przez kolegów sprawujących władzę powiatową (Drzewiecki i Michalski), został zwolniony pod warunkiem zmiany miejsca zamieszkania i pracy. Z pomocą Antoniego i Ludwika Olaków, znajomych z okresu okupacji, również konspiratorów, przeniósł się do Lulkowa pod Toruniem, gdzie uzyskał pracę jako sekretarz Urzędu Gminnego. Po pewnym czasie był tu również szykanowany, wzywany przez UB na przesłuchania połączone z maltretowaniem i nieustannie zagrożony zwolnieniem z pracy. Jednak dzięki dobrej opinii powiatowych władz administracyjnych, uznających Augustowskiego za wzorowego pracownika i fachowca, dotrwał na swoim stanowisku do emerytury w Urzędzie Gminnym Lulkowo–Łysomice. Był autorem licznych artykułów z zakresu administracji, publikowanych w czasopiśmie „Rada Narodowa”. Zmarł 6 X 1991 r. w Toruniu, pochowany na cmentarzu komunalnym przy ul. Grudziądzkiej.

Ożeniony w marcu 1944 r. z Heleną Ostrowicką (ur. 1915 r.), współpracowniczką z UG w Chalinie, również czynną w konspiracyjnej samopomocy, mieszkającą

obecnie z dwoma synami w Toruniu, współpracującą z Fundacją „Archiwum Pomorskie AK” w Toruniu od jej utworzenia w r. 1990. 3

AP AK, T.: Augustowska H., Augustowski A., Olak L.; Krajewski M., Suszyński S., *Działalność POZ „Znak” i ZWZ-AK na Ziemi Dobrzyńskiej w latach 1939–1945*. Prz. Hist. 1980, z. 4, s. 773–793.

Helena Augustowska

Stow. biogr. społ. pomorskiej
1939-1945, Toruń 1996, s. 2

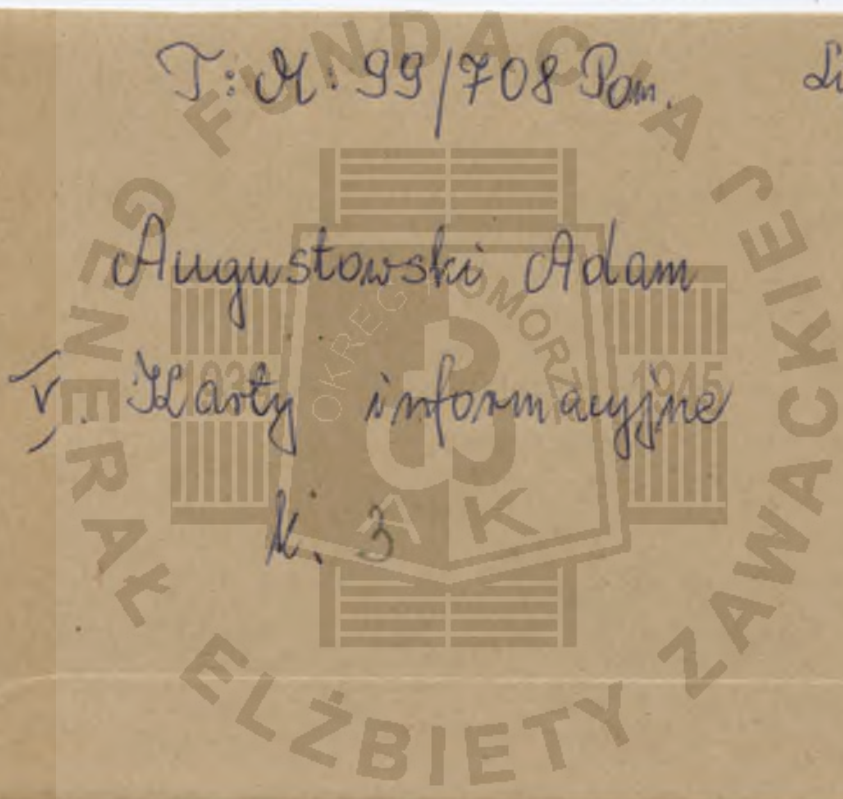
T: M. 99/708 Pam.

Lipno

Augustowski Adam

Tr. karty informacyjne

k. 3

✝
Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 6.10.1991 r. zmarł mój
Najdroższy Mąż, Ojciec, Teść i Dziadek

śp. Adam Augustowski
lat 82

Wyprowadzenie zwłok z domu przedpogrzebowego Centralnego
Cmentarza Komunalnego przy ul. Grudziądzkiej 192, gdzie zostanie
podstawiony autokar, nastąpi 9 października o godz. 10.45 do kościoła
Matki Bożej Królowej Polski (Rubinkowo I). Po mszy świętej
odbędzie się pogrzeb na Centralnym Cmentarzu Komunalnym.

Pograżona w smutku
RODZINA

2

Wszystkim którzy dzielili z nami smutek i okazali wiele serca uczestnicząc w ostatniej drodze

śp. Adama Augustowskiego

w szczególności rodzinie, delegacjom: Fundacji Armii Krajowej z prof. Zawacką i prof. Michalskim, delegacji Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Gminy Łysomice, Gminnej Spółdzielni, Geofizyki, byłym pracownikom Urzędu Gminy, Nauczycielstwu szczególnie szkoły Lulkowo, droгим sąsiadom, przyjaciołom, znajomym rodzinie Garsteckich, Pawłowskich, Kohlschmidtów, sąsiadom z Lulkowa i wszystkim bliskim za wyrazy współczucia, okazaną pomoc, wieńce, kwiaty i serce gorące podziękowania

składa ŻONA z DZIEĆMI
i WNUKAMI

1936

Augustowski Adam Lipno 3
202-AK

Łob. Liotkowski B., Polska
Podziemia na Łujawach...
Tomni 2008, 5, 393-394.

MR. XI'14

Augustowski
Adam

